

VOGELWACHT SLOTEN E.O.

Sinds 1986

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

Contactgegevens Vogelwacht	2
Voorwoord	3
Notulen ledenvergadering 21 maart 2024	4
UITNODIGING Ledenvergadering	5
Ontstaan van de vogelwacht Sloten e.o.	6
Even voorstellen	7
Wist u dat	12
Wat doet de vogelwacht	13
2024 in vogelvlucht	14
Kuikens in het land...poes in de mand	19
Verslag nazorg 2024	20
Verslag broedzorg 2024	26
Gastles vogelwacht	28
Inzet weidevogeldrone	32
Persoon achter de foto	33
Vogel uitgelicht	35
Overzicht rayonverdeling	37

Foto voorzijde: ©Murk van Dijk

Kievit - Ljip

Vogelwachtvereniging Sloten e.o.

Opgericht in 1986 en lid van de BFVW
Eerste jaargang 2025
Redactie jaarverslag Johannes van Stralen

Bestuur:

<i>Voorzitter:</i> Pieter Douwe Albada	Burg. Haitsma Mulierstraat 2H 8556 AG Sloten Tel. 06-51310797 pd.albada@ziggo.nl
<i>Secretaris:</i> Frans Verweij	Wijckelerweg 176 8556 XB Sloten Tel. 06-36313095 a.f.verweij@home.nl
<i>Penningmeester:</i> Tjitte op de Hoek	Spanjaardsdijk 23 8556 AK Sloten Tel. 06-30049087 Tjitte91@hotmail.com
<i>Algemeen bestuurslid:</i> Johannes van Stralen	De Trochreed 7 8522 MH Tjerkgaast Tel. 06-15482832 johannesvstralen@hotmail.com
<i>Algemeen bestuurslid:</i> Folkert Venema	Menno van Coehoornweg 18 8563 AD Wijckel Tel. 06-83670508 fjvenema@hotmail.com
<i>Nazorgcoördinator:</i> <i>Broedzorgcoördinator:</i>	Pieter Douwe Albada Johannes van Stralen
Bankrekeningnummer: Contributie voor 2025:	NL92 RABO 0365 7735 65 € 6,00

Voorwoord

Beste leden/donateurs/vogel- en natuurliefhebbers.

Voor u ligt dan ons allereerste jaarverslag. Hiermee willen we ons als vogelwacht graag meer laten zien. We deden dat natuurlijk al heel lang, maar dan wel voornamelijk in het veld, want daar ligt voornamelijk ons passie en focus: de bescherming en het behoud van onze weidevogels. Dit doen we niet alleen. Door goed samen te werken met boeren, jagers en agrarische natuurverenigingen proberen we de best mogelijke kansen te creëren om de broedsuccessen van ons weidevogels te optimaliseren.

We zijn er natuurlijk niet alleen voor de weidevogels. Vele andere soorten verdienen ook ons aandacht. Zo plaatsen we eenden korven, vogelhokjes voor bijvoorbeeld de koolmees, huismus en andere zangvogels en inventariseren onder andere zwaluwen in ons wachtgebied. Ook proberen we kinderen op de basisscholen middels gastlessen meer bij de natuur te betrekken.

Momenteel hebben we meer dan 100 leden, waarvan ca. 25 actief, afkomstig uit St. Nicolaasga, Idskenuizen, Doniaga, Tjerkgaast, Wijckel en Sloten. Gelet op ons ambities zijn nieuwe (actieve) leden, donateurs, sponsors zeer welkom. Bent U het zelf of kent U mensen die graag in de breedste zin van het woord iets voor ons vereniging wil betekenen kunt U dit doorgeven bij 1 van onze bestuursleden.

Wij hopen middels dit jaarverslag al onze leden en donateurs jaarlijks te kunnen voorzien van de nodige informatie, zoals nieuwtjes en andere zaken over het wel en wee van de vogels in onze wachtgebied. Bij deze wil ik U alvast uitnodigen om ons tijdens de ALV van 20 maart aanstaande te vergezellen. Deze zal gehouden worden in t'Spantje te Tjerkgaast. De voorzitter van de BFVW dhr. Keimpe Strikwerda en melkveehouder dhr. Bote de Boer, met een groot hart voor greidfûgels, zijn onder andere sprekers tijdens dit samenzijn.

In dit eerste jaarverslag, is het ontstaan van de Vogelwacht Sloten e.o. met een tijdlijn tot en met het huidig zittende bestuur in vogelvlucht beschreven. Daarbij stelt het voltallige nieuwe bestuur zich even in het kort voor. Vele ander beschreven rubrieken zullen in de jaarverslagen terugkomen. Ook zullen er nieuwe rubrieken bij komen. Te denken valt aan verhalen uit het verleden, kennisdocumenten, natuur gerelateerde puzzels en wat niet meer.....

Tot slot nog even een bedankje aan allen die een aandeel in het samenstellen van dit allereerste jaarverslag van de vogelwacht Sloten e.o. hebben gehad en wens een ieder veel leesplezier.

Pieter Douwe Albada
Voorzitter

Notulen ledenvergadering 21 maart 2024

Ledenvergadering Vogelwacht Sloten e.o. gehouden op 21 maart 2024 om 20:00 in 't Spantsje te Tjerkgaast.

Het was een zeer geslaagde bijeenkomst met een goede opkomst, een mooie diapresentatie en een zeer gewaardeerde en enthousiaste spreker Henk Waterlander. Hij vertelde vol passie over zijn belevenissen met roofvogels en uilen in en rondom Sintnicolaasga. Ook Eeuwke Damstra vertelde vol passie over de jacht en het gebruik van moderne warmtebeeldapparatuur.

De notulen bevatten de agenda van deze avond. De onderstaande punten zijn behandeld en er zijn geen actiepunten op gezet tijdens deze vergadering.

Agenda:

1. Opening door de voorzitter
2. Notulen van de algemene ledenvergadering van alv 2023. *Er waren geen op of aanmerkingen n.a.v. de gemaakte notulen.*
3. Financieel verslag over 2023 van de penningmeester door Tj. op de Hoek.
4. Verslag van de kascommissie van de heren S. Deen, S. de Boer en M. Leenstra. *Zag er goed uit. Kleine opmerking m.b.t. moment van controle. Mag wel wat eerder dan vlak voor de vergadering.*
5. Benoeming nieuwe kascommissie: Meinte Leenstra, Sint de Boer en reserve Paul Poepjes.
6. Bestuursverkiezing: voordracht Folkert Venema door PD. *Applaus uit de zaal bevestigde goedkeuring en Folkert wordt van harte welkom geheten en treedt toe tot het bestuur.*
7. Bestuursmededelingen: kort terugkijken op afgelopen jaar en naar de toekomst.
8. Broedresultaten weidevogels, nestkastjes en eenden korven in 2023

Pauze

9. Spreker 1: Eeuwke Damstra → Gepassioneerd jager vertellend over predatorenbeheer t.b.v. weidevogels.
10. Spreker 2: Henk Waterlander → Vertelde vol passie over roofvogels & uilen.
11. Sluiting van de vergadering

Namens het bestuur, *Frans Verweij, Secretaris*

UITNODIGING Algemene ledenvergadering 2025

Uitnodiging voor de algemene ledenvergadering van de Vogelwachtvereniging "Sloten e.o." zal plaatsvinden op **20 maart** om 20.00 uur in 't Spantsje te Tjerkgaast.

Agenda

1. Opening door de voorzitter
2. Notulen van de alg. ledenvergadering van alv 2024. Op of aanmerkingen n.a.v. de notulen?
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Financieel verslag over 2024 van de penningmeester Tj. op de Hoek
5. Verslag van de kascommissie van de heren S. Deen, S. de Boer en/of reserve M. Leenstra
6. Benoeming nieuwe kascommissie
7. Bestuursverkiezing:
8. Mededelingen: kort terugkijken op afgelopen jaar en naar de toekomst
9. Broedresultaten weidevogels, nestkastjes
- 10. Spreker: Keimpe Strikwerda, voorzitter BFVW**

PAUZE

- 11. Spreker: Bote de Boer, gruttoland Tjerkwerd en bekend van de film 'vogels kun je niet melken'.**
12. Rondvraag
13. Sluiting van de vergadering

*Namens het bestuur,
Frans Verweij
Secretaris*

Jullie komt wordt zeer op prijs gesteld!!!

Ontstaan van de vogelwacht Sloten e.o.

Velen kennen de volgende uitdrukking waarschijnlijk wel “vroeger was alles beter”. Deze uitdrukking is dan ook geheel toepasbaar op de weidevogeldichtheid.

Al vanaf 1942 zijn initiatieven ontplooid om te komen tot de oprichting van plaatselijke vogelwachten. De mensen achter deze wachten maakten zich zorgen over het voortbestaan van de weidevogels vanwege het overmatig oogsten uit de natuur dat tijdens de oorlog werd gedaan als aanvulling op het karige voedselrantsoen van die dagen. In 1947 resulteerde dit in een overkoepelende organisatie, de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten (BFVW). Hoewel regulering van eieren zoeken noodzakelijk werd geacht, wilde men de traditie van het (kievit) eierrapen, het ‘aaisykjen’, niet verloren laten gaan. Temeer hierdoor vele mensen van jongs af aan intensief in contact gebracht werden met de vogelwereld en hun omgeving en dit tot meer kennis, liefde en zorgzaamheid voor de natuur zou kunnen leiden. Tot heden zijn er nog vele, met name “oudere” personen, die uit deze traditie de nazorg in weidevogels op zich nemen. Friesland heeft voor Nederland, met ca. 3500 actieve leden, een substantieel aandeel in het weidevogelbeheer.

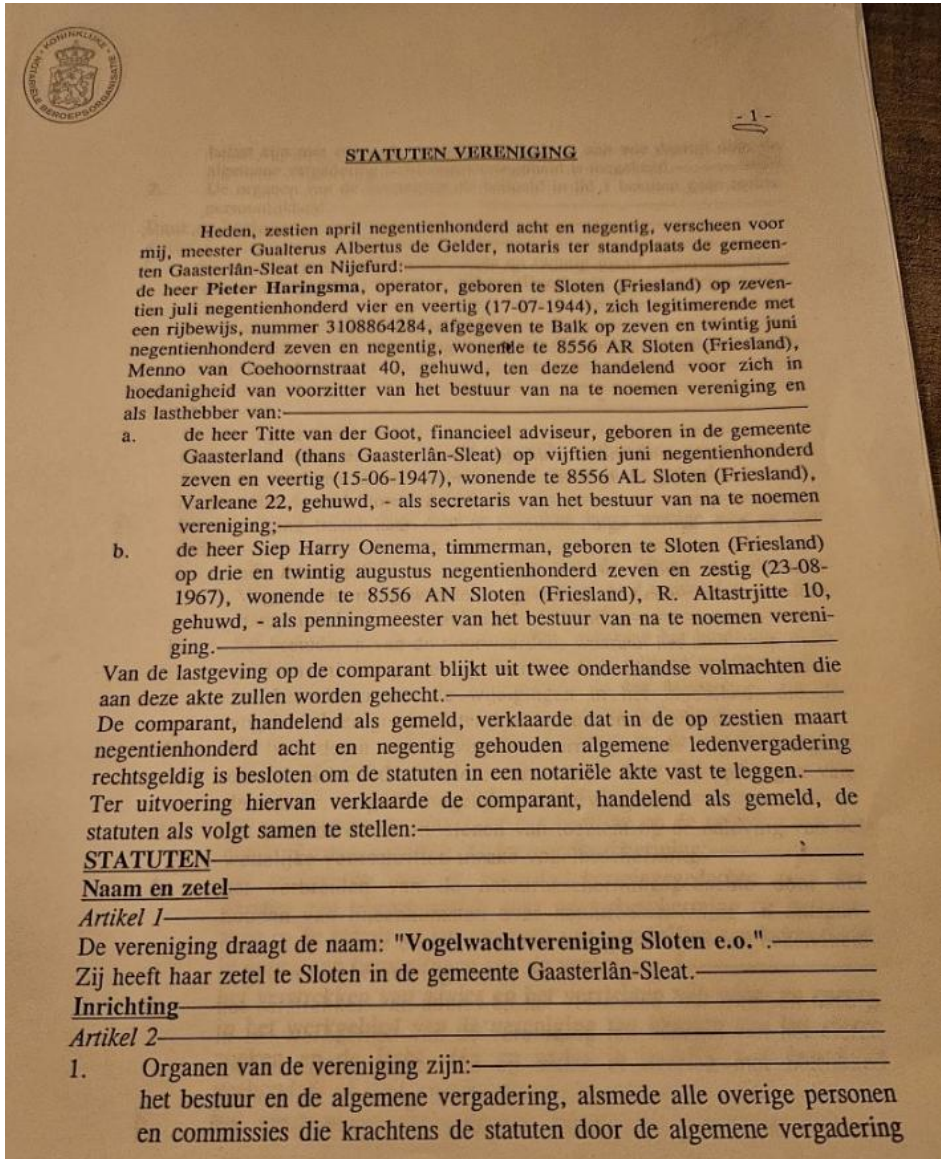
Al is door velerlei invloeden jarenlang achtereen het landschap minder weidevogelvriendelijk geworden. De weidevogeldichtheid verminderd(e) dan ook in rap tempo. De eierraaptraditie werd steeds meer beperkt en is volledig aan banden gelegd met ingang van 2017.

Vele wat “ouderen” onder ons zijn grootgebracht ten tijde dat we nog een kievitseitje konden rapen en belegd op een broodje mochten eten. Nog voor mijn tijd, inmiddels al meer dan 50 jaar geleden, werden zelfs weidevogeleieren aan poeliers verkocht. Dat bracht een leuk zakcentje op. Je kon toen nog in bijna alle windrichtingen van het weidse veld wel een eitje vinden.

Traditioneel werd vroeger het eerst gevonden kievitseitje van Nederland aangeboden aan de koning(in). Het volgende eerste kievitseitje werd of de provinciale commissaris van de Koningin en of de burgemeester van de gemeente en of de voorzitter van de plaatselijke vogelwacht, aangeboden. Momenteel wordt het eerst gevonden kievitseitje van Friesland, na controle van echtheid met een foto ter kennis vastgelegd en krijgt de vinder nog volgens traditie een “Sulveren Ljip”.

Zo vond In 1985, de stadsomroeper van Sleat, Pieter Haringsma, lid van de vogelwacht Oudemirdum e.o., het eerste kievitseitje van deze vogelwacht. De voorzitter van deze vogelwacht, de Heer Jaarsma, tevens schoonvader van Titte vd Goot, nam dit kleinoed van Pieter in ontvangst. Pieter kreeg hiervoor een mooie oorkonde. Na de felicitaties heeft dhr. Jaarsma Pieter gevraagd, dat het ook een optie zou kunnen zijn een vogelwacht in Sloten op te richten!

In 1986 hebben Pieter Haringsma en Titte van de Goot de stoute schoenen aangetrokken en hebben samen met Siep Oenema de Vogelwacht Sloten e.o. opgericht. Dit werd notarieel vastgelegd in Balk. Bijgevoegd een foto van de 1^e pagina van deze notariële acte.

Navolgend een beknopte tijdlijn van de vogelwacht Sloten e.o..

1986 de oprichting van de Vogelwacht Sloten e.o.

In 1987 is door Slagerij van Dijk de vogelwacht Sloten e.o. een wisselbeker aangeboden. Hierop zijn jaarlijks tot 2012 de vinder van het eerste kleinood op vastgelegd.

Bij deze een opsomming van personen die op deze beker zijn vereeuwigd:

21-3-1987 S Koopmans,
 16-3-1988 B Koopmans,
 12-3-1989 P Punter,
 12-3-1990 P Haringsma,
 14-3-1991 J Kraak,
 17-3-1992 J Kraak,
 20-3-1993 B Brouwer,
 1-8-1994 PD Albada,
 18-3-1995 P Haringsma,
 26-3-1996 PD Albada,
 15-3-1997 W Haringsma,
 16-3-1998 M Brouwer,
 13-3-1999 L Deinum,
 14-3-2000 M Brouwer,
 2011 MKZ,
 11-3-2002 P Haringsma,
 14-3-2003 AF Verweij,
 14-3-2004 B Brouwer,
 2005 geen melding,
 29-3-2006 M Brouwer,
 10-3-2007 P Haringsma,
 13-3-2008 M Brouwer,
 15-3-2009 J Verbeek,
 19-3-2010 P Punter,
 18-3-2011 M Brouwer,
 16-3-2012 P Haringsma.

2012 werd vogelwacht Doniawerstal e.o. opgeheven en het beheersgebied verdeeld over omliggende vogelwachten. Het weidevogelbeheersgebied van Sloten e.o. werd hierdoor groter. Gelukkig hebben toen ook een aantal nazorgers van Doniawerstal zich bij ons vogelwacht aangesloten, waardoor de dekking van het nazorggebied gewaarborgd bleef.

2021 heeft de **Bond van Friese Vogelwachten (BFVW)** een registratie app geïntroduceerd. De app is ontwikkeld om de leden van de BFVW te helpen in het bijhouden van hun vogelwaarnemingen en het registreren van hun activiteiten in het veld. Dit ondersteunt de monitoring van vogelpopulaties en draagt bij aan wetenschappelijk onderzoek. Let wel voordat de app werd geïntroduceerd werden alle gegevens door de secretaris bij de nazorgers opgevraagd en in de computer vastgelegd wat zeer tijdrovend was.

2021 hebben we een deel van het wachtgebied van de vogelwacht Woudsend e.o. overgenomen. Gelet hier de weidevogeldichtheid laag was/is kunnen we dit nog goed zelf behappen om afdoende nazorg te verrichten.

2022 hebben we van de vogelwacht Lemmer Eesterga Follega e.o. afgekort L.E.F. het gebied rond de Tramdijk bij Doniaga overgenomen. Binnen L.E.F. zijn niet afdoende nazorgers meer die dit gebied kunnen onderhouden. Door herindeling van actieve nazorgers binnen ons vogelwacht doen we nu ons uiterste best ook hier goede nazorg te verrichten.

Vanaf **1986** tot maar liefst **2023** zijn Pieter Haringsma als voorzitter en Titte van de Goot als secretaris, onafgebroken bestuurlijk actief binnen de vogelwacht Sloten e.o. gebleven. Daarin Hulde!! In al die jaren zijn er enkelen die hun in andere bestuurlijke functies hebben bijgestaan. In de archieven komen o.a. de volgende namen voorbij: S. Oenema, E. van Dijk, W. van het Meer, S. Koopmans, M. Brouwer.

2023 hebben de heren Pieter en Titte het stokje overgedragen aan het huidige bestuur welke uit de volgende personen bestaat: Pieter Douwe Albada (Voorzitter), Frans Verweij (Secretaris), Tjitte op de Hoek (Penningmeester), Johannes van Stralen en Folkert Johannes Venema (Algemene bestuursleden).

Op de navolgende pagina's stellen de bestuursleden zich allen voor.

Even voorstellen.

Pieter Douwe Albada
Voorzitter

Mijn naam is Pieter Douwe Albada, ben van 1968 en een geboren als getogen Sleatemer, samenwonend met Margreet en ons 2 kinderen Kevin en Kim. Ruim 25 jaar ben ik werkzaam in de agrarische sector. Momenteel ruim 11 jaar als Salesmanager bij Agriprom Consumables. Ik zit nu 5 jaar in het bestuur van de vogelwacht Sloten e.o., waar ik vanaf 2023 de voorzitter ben.

Mijn hobby's zijn voetbal, zowel actief als passief, roofvissen en dan met name snoekbaarzen en de natuur in algemene zin. Kievit-eieren zoeken doe ik al vanaf mijn prille jeugd. De eerste kneepjes heb ik van mijn vader geleerd. Vervolgens trok ik veelal zelf en/of met enkele maten de landerijen in. Ik mocht dan ook graag een kievit eitje op m'n brood. Dat kon en mocht eertijds nog. Je kon destijds dan ook bijna overal in het weidse veld wel een weidevogel nestje vinden. Door meerdere factoren is dit nu een stuk minder het geval.

Vanaf mijn 12^e doe ik aan weidevogelbeheer. Vele jaren, onderhoud ik rond Tjerkgaast zo'n 300 ha.. Ruim 8 jaar geleden is er ca. 1 ha. plas dras greppelbeheer bewerkstelligd. Een echte magneet voor vele soorten weidevogels, eenden en trekgesten. Met name Grutto's en Tureluurs zien dit stukje beheersgebied als basis om in de nabijheid te gaan broeden. Tijdens de broedperiode zie je ze dan ook vaak pendelen tussen nestlocatie en het water. Door een goede samenwerking met landeigenaren en agrarische natuurorganisaties lukt het meer en meer weidevogelgeschikt gebied binnen ons rayon te realiseren. Daarbij is predatiebeheer, wat we in goed overleg met de jagers oppakken, van groot belang om deze kansrijke weidevogelgebieden te doen laten groeien.

Frans Verweij
Secretaris

Mijn naam is Frans Verweij, ik ben 59 jaar oud en sinds 1997 woonachtig in Sloten aan de Wijkelerweg 176 en woon hier met mijn vrouw Tanja Kombrink en onze dochter Ienthe die dit jaar in groep 8 van basisschool de Klinkert zit. Onze oudste dochter silke woont en studeert in Groningen. Na 20 jaar als docent middelbaar onderwijs, werk ik inmiddels al weer 15 jaar bij Stichting Trajectum in Appelscha als persoonlijk begeleider en groepsleider op gedragsmoeilijke groepen met agressieproblemen. Mijn hobbies zijn: sport en in het bijzonder wielrennen en voetbal, muziek en natuurbeheer / nazorg voortkomend uit de periode dat wij nog in het vrije veld mochten kievitseieren zoeken en mijn opa mij meenam het vrije veld in. Als 10-jarig jongetje lid geworden van de vogelwacht Sneek en hier de nazorg gedaan en in 1997 direct lid geworden van de vogelwacht Sleat.

Als fanatieke kievitseierenzoeker prachtige jaren beleeft in de omgeving Sloten en direct ook eigen nazorggebieden gehad. In deze periode ook de gelukkige [2 ledig] vinder geweest van het eerste ei van Friesland en een dag later van de gemeente Gaasterland - Sleat in 2003. Inmiddels al weer 2 jaar secretaris van onze vereniging in het nieuwe bestuur en sinds vorig jaar "coördinator" Sint Nicolaasga Tramdyk en het afgelopen seizoen veel tijd gestoken in de coördinatie m.b.t. dit gebied op het gebied van de nazorg en alles wat hier bij komt kijken.

Ook voor komend jaar, gaan wij weer kijken wat er verbeterd kan worden en hoe wij zo efficiënt en planmatig mogelijk gezamenlijk met de betrokken boeren / nazorgers en onze vogelwacht tot mooie resultaten in de nabije toekomst kunnen komen en de hoop is, om hier ook inwoners uit Sint Nicolaasga in de toekomst weer bij te kunnen betrekken.

Tjitte op de Hoek
Penningmeester

Mijn naam is Tjitte op de Hoek kom uit Tjerkgaast en woon nu al weer een tijdje in Sloten op de Spanjaardijk. Ben nu zo'n 3 jaar actief in het bestuur als penningmeester. Mijn werk is voornamelijk op de vrachtwagen in de wegenbouw transport van asfalt, zand, grond en puin moet je denken. Nachtwerk hoort daar ook bij voordeel hiervan is dat ik overdag dan mooi het veld in kan voor de nazorg en lekker rustig kan wakker worden. Heb altijd al interesse in de natuur gehad met name dan de bekende weidevogels, vanaf begin maart t/m eind mei veel op de jerden te vinden, het mooie aan de vogelwacht is dat iedereen zijn best doet om het tij te keren qua ontwikkeling van de weidevogel stand. Samen met de boeren het beste er van maken geeft veel voldoening.

TJITTE OP DE HOEK TRANSPORT

Folkert Venema
algemeen bestuurslid

Mijn naam is Folkert (Johannes) Venema, ben van 1976 en woonachtig in mijn geboortedorp Wijckel. Hier wonen wij lekker ruim aan de Menno van Coehoornweg met vrouw Roelie Groenhof, kinderen Yke Jelle, Anna Marijke, Yde Douwe en veel vogels en dieren. Sinds de vorige ledenvergadering ben ik bestuurslid geworden bij de vogelwacht Sloten.

In het dagelijks leven ben ik alweer 10 jaar bouwkundig teamleider bij KPMS Bouwadvies in Heerenveen en voordien was ik 15 jaar bij Jelle de Jong architecten in Lemmer.

Van beide ouders heb ik de vogel- en natuurliefde meegekregen. Op de basisschool gingen we altijd al te polsstokspringen in de weilanden en de bosjes zuidoostelijk van Sloten. Als broers overhoorden we elkaar alle vogels uit alle vogelgidsen. Ook thuis hadden we allerlei voliere en parkvogels. Met mijn broer Yde was ik fanatiek bezig met postduiven, hier mochten we zelfs Nederland vertegenwoordigen op de Olympiade van 1997 in Basel. Hier haalden we brons in de Sportklasse en Schoonklasse van 46 landen. Ik ben geen eierzouder, daar had ik niet het geduld voor. Mijn jongste broer Durk was daar wel veel meer mee bezig. In Barneveld heb ik de MAS-opleiding Diervverzorging en Veterinaire ondersteuning gedaan. Ben een tiental jaar voorzitter van Gaasterlân Natuerlân geweest en ben nu secretaris van de Ruischappenvereniging Nederland.

Elke ochtend en avond ben ik in het veld om onze ruischappen een nieuw vers stukje gras te geven of even te controleren. Met de ruischappen begraas ik op een regeneratieve manier om de bodem, biodiversiteit en de schapen zoveel mogelijk een dienst te bewijzen. Als ik bij het kriecken van de dag of in de avond in het veld ben kom ik vanalles tegen, hazen, graspiepers, watersnippen, ijsvogels, purperreigers, velduilen of leuke bloemen of planten. Dat vindt ik hartstikke mooi.

In het winterseizoen doe ik recreatief volleyballen in Sleat en `s zomers help ik mee met de buurttuin van Sleat-Wijckel.

*Johannes van Stralen
algemeen bestuurslid*

Mijn naam is Johannes van Stralen, 40 jaar oud en sinds 2011 woonachtig in Tjerkgaast aan de Trochreed 7. Hier woon ik samen met mijn vrouw Katharine Santema en onze kinderen Wybe, Fedde en Geeske. Ik ben geboren in Rotsterhaule waar ik opgegroeid ben met het "Ijipaaisykjen". We woonden buitenuit en was altijd in het veld te vinden! Was het niet eierenzoeken dan wel vissen of hutten bouwen in het bos. Vroeger 4 keer achter elkaar het eerste 'Ijipaai' van de basisschool gevonden tot ergernis van enkele klasgenoten 😊

Sinds 2009 kwam ik in het bestuur van vogelwacht Sintjohannesga-Rotsterhaule e.o. terecht en ben nog altijd actief als nazorger en nazorgcoördinator. In 2023 vroeg Pieter Douwe mij of ik ook iets kon betekenen voor de vogelwacht Sloten e.o. en sindsdien ook toegetreden tot het bestuur als algemeen bestuurslid. Mijn eigen rayons in vogelwacht Sintjohannesga onderhoud ik met veel plezier gezien de vele aantallen vogels die er broeden.

Vanaf de middelbare school heb ik verschillende bouwkundige opleidingen doorlopen om uiteindelijk jarenlang als bouwkunding ingenieur werkzaam geweest te zijn. Het timmeren heb ik meegekregen van mijn vader die timmerman was maar de natuur en de vogels begon de afgelopen jaren steeds meer te kriebelen. In 2023 heb ik een soort van carrièreswitch gemaakt en sindsdien ben ik werkzaam voor Boerennatuur Westergo. Een organisatie die boeren ondersteunen die willen werken aan een landschap met rijke biodiversiteit. De bouwwereld is reuze interessant maar mijn hart ligt toch bij de natuur en mijn passie om de (weide)vogels te behouden al is dat een hele uitdaging!

Vogels kennen geen grenzen en ikzelf ook niet en mag graag reizen naar andere landen om allerlei soorten vogels in hun habitat te ontdekken.

Er is zoveel moois te zien in de wereld.

Wist u dat ...

- wij dit jaar voor het eerst een jaarboekje uitbrengen
- wij een groeps-app hebben genaamd “Vogelbescherming Sloten e.o.” waar bijna alle actieve leden in verenigd zijn
- deze app gebruikt wordt om o.a. de nazorg en vrijwilligersactiviteiten te communiceren
- u zich hiervoor kunt aanmelden door een berichtje te sturen naar één van de bestuursleden
- wij gastlessen over de natuur en vogels geven op de basisschool de Klinkert in Sloten
- alle nestgegevens door onze vogelwacht worden geregistreerd via www.bfvwregistraasje.fr en via een speciale registratie App
- iedere boer middels een gastaccount zelf kan bekijken hoeveel en waar de nesten op zijn land liggen (mocht je nog geen gastaccount hebben neem dan contact op met Johannes van Stralen)
- 2025 door Sovon en Vogelbescherming is uitgeroepen tot het jaar van de Torenvalk
- er binnen de vogelwacht 3 huiszwaluwtilen staan en waarvan 1 bezet is met huiszwaluwen
- wij de komende jaren de lijst van sponsors graag willen uitbreiden
- je gezenderde Grutto's kunt volgen op www.globalflywaynetwork.org
- vanaf 1 maart “beleef de lente” weer van start gaat
Kijk snel op www.vogelbescherming.nl/beleefdelente en geniet mee!
- voor de kinderen is er www.vogelbescherming.nl/beleefdelente/indeklas
- onze vogelwacht de laatste jaren in de lift zit
- wij als bestuur voornemens zijn om de contributie vanaf 2026 te willen verhogen van €6,- naar €10,-
- wij op zoek zijn naar enthousiaste vrijwilligers die ons willen helpen

Wat doet de vogelwacht

Beschermen van boerenlandvogels

Dit is één van de hoofdactiviteiten in het voorjaar. Nesten zoeken, nestbeschermers plaatsen, markeren en eventueel verplaatsen van nesten bij het bewerken van het land door de boer zodat er geen broedsels verloren gaan. Tevens monitoring van broedsels en predatie d.m.v. wildcamera's.

Vogeltellingen en registratie

De jaarlijkse tellingen van broedparen van boerenlandvogels wordt geregistreerd in een app van de BFVW. Dit geldt ook voor de bezetting van de nestkasten.

Nestkastenprojecten

Op diverse plaatsen in Sloten en Tjerkgaast e.o. hangen ca. 100 verschillende soorten nestkasten welke door de leden van de vogelwacht worden gecontroleerd op bezetting, jaarlijks schoongemaakt worden en zo nodig vervangen.

Educatie

Op aanvraag kunnen basisscholen worden bezocht en kunnen er m.b.v. leskasten en/of educatie-materiaal van de BFVW voorlichtingslessen worden gegeven over onze gevleugelde vrienden.

Werkgroepen

Om onze doelstellingen voor de komende jaren een beetje structuur te geven willen we graag aan de slag met het opzetten van werkgroepen voor verschillende soorten/onderwerpen. Je kan daarbij denken aan werkgroepen voor zwaluwen (alle soorten), zwarte stern, scholeksterplateaus, educatie, excursies etc.

Lijkt het jou nu leuk om hier mee aan de slag te gaan meld je dan bij één van onze bestuursleden. Dat zou harstikke leuk zijn!

Onze vogelwacht in cijfers

Het is altijd nieuwsgierig om aantallen in beeld te hebben. Hieronder een overzichtje.

Oppervlakte werkgebied	+/- 4500 ha
Aantal leden/donateurs	100 (waarvan +/- 20 actief)
Aantal soorten broedvogels 2024	47
Aantal nesten/broedparen 2024	831
Soort met meeste aantallen	Kievit (331)
Aantal nestkasten	126 (onderverdeeld in 17 types)

Help mee om ons werk te ondersteunen

Al voor € 6,00 per jaar (maar meer mag ook natuurlijk) ben je lid van de vogelwachtvereniging Sloten e.o. en ontvang je ons jaarverslag. Zo kunnen we blijven werken aan een leefbaar landschap vol met vogels!

Aanmeldingsformulier (in te leveren bij de penningmeester):
Vogelwachtvereniging Sloten e.o., Lid B.F.V.W. (Bond Van Friese Vogelwachten)
KvK: 01081258
Penningmeester: T. Op de Hoek / Spanjaardsdijk 23 / 8556 AK Sloten
Tel. 06-30049087 / Tjitte91@hotmail.com

Vul onderstaande gegevens in:

Voorletter(s): Voornaam:

Achternaam:

Straatnaam + huisnummer:

Postcode + plaatsnaam:

Email:

Telefoonnummer:

Bedrag: € 6,00 Hoger bedrag:

Foto
Frans Verweij

2024 in vogelvlucht

2 mrt:

Het eerste Kievitsei van Nederland werd gevonden in de provincie Gelderland. Daarmee startte het weidevogelseizoen 2024

5 mrt:

Het eerste Kievitsei van Fryslân is gevonden door Anne Wind op een stuk maisland bij Echterbrug. Het was een 'twake' (twee eitjes in een nest)

15 mrt:

Het eerste Kievitsei van de wacht is gevonden door Douwe Adema op de mais van Miedema

20 mrt:

Tjitte en Klaske op de Hoek vonden samen het eerste 'broedsje' op een stuk grasland bij Bouma.

29 mrt:

Margje en Johannes hebben 3 scholeksterplateaus geplaatst op verschillende plekken in het gebied. Op één van de drie plateaus heeft een scholekster gebroed. Twee keer zelfs! Beide keren een nestje met eieren die ook uitgekomen zijn. Echter de kuikens van het eerste nestje hebben het niet gehaald en vandaar de tweede poging. Ook Meinte en Sybrand hebben in de plasdras van Melchers enkele broedplateaus geplaatst. Helaas nog zonder succes maar wie weet.

30 mrt:

Tijdens het zoeken naar nesten met eieren liep Paul Poepjes wel tegen een heel vreemd ei aan...

4 apr:

Heerlijk even een uiltje knappen. In Tjerkgaast zijn enkele vaste plekken waar ieder jaar wel Ransuilen 'roesten'. Dit zijn zogenaamde roestplekken waar dan verschillende Ransuilen uit de omgeving samenkomen om de winter door te brengen. Vaak zitten ze in groenblijvende bomen of struiken zodat ze minder opvallen. (foto Martine Samplonius)

10 apr:

De eerste Kievitkuikens binnen onze wacht werden gespot door Feike op de Hoek bij hem achter in het land. Ze waren er vroeg bij!

15 apr:

Ons verse bestuurslid vond al vroeg een nestje van de graspieper bij hem achter huis in het land. Dit nest mag meegenomen worden in de statistieken van vw Balk omdat het net buiten ons wachtgebied gevonden is. (foto Folkert Venema)

25 apr:

Ook de eerste reekalveren waren er vroeg bij. In het land van Mts. Wierda lagen deze twee langs de sloot. (foto Oane Jorrit Wierda)

1 mei:

De grutto begint wat later dan de kievit met broeden maar op 1 mei melde Pieter Douwe Albada al het eerste grutto kuiken. Deze is begin april al begonnen met broeden op het land van Roel Legendal.

9 mei:

Nabij Sint Nicolaasga heeft Feike op de Hoek veel tijd besteed aan het vinden van reekalfjes omdat de boer wilde maaien. Na bijna de moed hebben opgegeven liep hij op de terugweg naar de auto tegen het kalf aan. Gelukkig toch nog op tijd kunnen redden en dat geeft natuurlijk een goed gevoel.

13 mei:

Normaal gesproken legt de Kievit maar 4 eitjes. Maar soms loop je tegen een verrassing aan en Frans Verweij had het geluk...een nestje met 5 eieren.

18 juni:

Tussen de paarden waren deze kuikens van de scholekster veilig in het land van Op de Hoek tussen de boerderij en het voetbalveld. Deze hebben het gehaald en zien we de komende jaren hopelijk terug.

8 juli:

Kleine winterkoninkjes (tomke) waren al een heel eind op weg. Hopelijk hebben ook deze kleine zangvogeltjes het gered. Foto is gemaakt door Feike op de Hoek.

Heb je nou ook een leuke ervaring met vogels of de natuur binnen ons rayon en wil je die graag delen met iedereen? Mail het naar één van onze bestuursleden en wij zorgen ervoor dat meegenomen wordt in het volgende jaarverslag.

Kuikens in het land...Poes in de mand

Een aantal jaren geleden is de campagne “kuikens in het land poes in de mand” opgestart omdat uit een aantal onderzoeken is gebleken dat zowel huiskatten als verwilderde katten 's nachts de weilanden in trekken en daarbij wel eens kuikens van weidevogels te grazen nemen. De kat is een huisdier en hoort niet thuis midden in de weilanden! Daarom willen we vanuit de Fûgelwacht u oproepen om vanaf 1 april t/m 1 juli uw kat zoveel mogelijk binnen te houden als u weet dat hij/zij 's nachts het land in gaat. Vooral in de gebieden waar veel weidevogels voorkomen. Daarnaast helpt het om uw kat een belletje om te doen.

kuikens in het land
POES IN DE MAND

HELP DE KUIKENS VAN WEIDEVOGELS, HOUD JE KAT 'S NACHTS BINNEN

OPROEP NATUURORGANISATIES EN AGRARISCHE COLLECTIEVEN

Katten gaan 's nachts op jacht. Als kattenbezitter ben je je er niet van bewust dat jouw huis- of boerderijkat kilometers afstruimt door de weilanden. Hierbij pakt ze instinctief ook kuikens van weidevogels, die het al zo moeilijk hebben. De vogels zien in het donker het gevaar niet aankomen en kunnen hun kuikens dan niet beschermen. Daarom de oproep: red onze kwetsbare kuikens en houd je kat van half april tot en met juni 's nachts binnen.

EMIEL HOUDT ZIJN KAT IN DE MAND

"It giet net bêst mei de greiderfûgels. Jo kat hat dêr ek in oandiel yn. Hâld dêrom yn 'e maitiid nachts de kat binnen."
Emiel Stoffers, zanger van De Hûnekoep en bekend van het programma 'Buorke foar begjinners' op Omrop Fryslân.

Bekijk de campagnefilm
en volg het avontuur van
Emiel, Pofje het kuiken
en Gurbe de poes

www.poesindemand.nl

 [piresindemand](https://www.facebook.com/piresindemand)

Deze campagne wordt mogelijk gemaakt door:

Verslag nazorg 2024

Tijdens het broedseizoen van 2023 hadden we te maken met een muizenplaag. Er waren toen veel meer vliegende predatoren dan gebruikelijk waar te nemen, zoals blauwe- en bruine kiekendieven, buizerds, reigers, valken, mantelmeeuwen, zilvermeeuwen, zwarte kraaien en uilen. Er zijn zelfs 6 nomadische velduil paren op ons wachtgebied gaan broeden, waarvan maar liefst 4 paar succesvol jongen hebben grootgebracht (zie foto's onderaan). Doordat de grond- en vliegende predatoren zich in 2023 hoofdzakelijk hebben gevoed aan de overmaat muizen was de predatiedruk op de weidevogelnesten relatief klein. Keerzijde is dat grondpredatoren door deze muizenplaag ook meer succesvol hun nageslacht hebben kunnen grootbrengen. Dit is tot uiting gekomen tijdens het broedseizoen van 2024. Uit de algemene Friese weidevogel gegevens is gebleken dat de predatiedruk in 2024 door met name de grondpredatoren, zoals de marterachtigen, dassen en vossen, een duidelijke toename weergaf.

Het voorjaar van 2024 was koud en nat. Pas begin mei konden de melkveehouders de eerste snee gras van het land winnen, uitzonderingen daargelaten. Zo ook kwamen de maiswerkzaamheden zeer laat op gang. De eerste Kievit kuikens scharrelden al in de weilanden voordat de eerste maiszaden de grond ingingen. Het was voor zowel boer als de vogelwacht best lastig om zowel de kuikens als daarbij de nog niet uitgekomen nestjes te beschermen tijdens de maisbouwwerkzaamheden. Opvolgend werd het droog, heel droog. De landerijen verhardden snel. Met name speelde dit parten bij de Grutto's waarvan het eerste legsel was gepredeerd. Hiervan waren dit jaar waarschijnlijk maar 2 paar die een 2^e legsel hebben weten te leggen. Jammerlijk waren dit seizoen niet alle zonnepaneelpompen die ter beschikking zijn gesteld om vernatting op afgestemde weilanden te verkrijgen, geplaatst. Grutto's bij uitstek, hebben vernatting nodig om te foerageren, te nestelen en hun kroost groot te brengen.

Foto's gemaakt door uilenwerkgroep in 2023

Resultaten

Resultaten hoofdsoorten 2023

Soort		Totalen			Nest status			Alarm-tellingen		
		Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verliezen	Onbekend	alarm1	alarm2	alarm3
Kievit		282	5	287	172	92	18	59	46	67
Grutto		32	5	37	21	10	1	14	19	18
Scholekster		61	4	65	33	21	7	6	10	13
Tureluur		14	7	21	11	2	1	19	26	26

Resultaten hoofdsoorten 2024

Soort		Totalen			Nest status			Alarm-tellingen		
		Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verliezen	Onbekend	alarm1	alarm2	alarm3
Kievit		323	8	331	147	155	21	57	59	38
Grutto		32	2	34	16	16	0	18	14	5
Scholekster		79	1	80	24	39	16	3	11	12
Tureluur		14	19	33	12	2	0	27	40	18

Bovenstaande gegevens komen uit het registratiesysteem van de BFVW

Hierboven 2 tabellen waarmee de 4 weidevogel hoofdsoorten over de jaren 2024 en 2023 met elkaar kunnen worden vergeleken.

Alhoewel alle 4 weidevogel hoofdsoorten het vermogen hebben na predatie van hun nestje nogmaals een legsel te leggen, zijn Scholeksters en Kieviten zelfs in de mogelijkheid dit respectievelijk wel 3 tot 4 keer te doen. Zo begint de kievit het vroegst, de scholekster veelal het laatst met broeden maar kunnen beide soorten hun laatste nestjes zelfs nog tot laat in Juni leggen. Ook de Tureluur wil het soms tot laat in juni nog wel eens proberen. Grutto's houden het al ruim voor eind Mei voor gezien.

Een gepredeerd Grutto nest is veelal een verloren seizoen voor dat getroffen Gruttopaar. Onder andere dit gegeven, maakt de Grutto een zeer kwetsbare weidevogelsoort.

Kievit en Scholekster: Het totaal aantal Kievit- en Scholekster broedparen in ons wachtgebied ligt beduidend lager dan het aantal gevonden nesten. In 2024 zijn duidelijke meer nesten gevonden van zowel de Kievit en Scholekster, al zijn van beide soorten minder nestjes uitgekomen. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de toegenomen predatiedruk van grondpredatoren. Bij de Bolten en Stikels zijn al wel vele kuikens groot geworden. Daarentegen is er rond de tramdijk bij Doniaga bijna geen kuiken die het daglicht heeft gezien. In totaal is er een lichte, niet verontruste, daling in uitgekomen nesten voor beide soorten ten opzichte van 2023 te constateren .

Onder het kopje onbekend staan een aantal Kievit- en Scholekster nesten aangegeven. Al is het de doelstelling van de nazorg elk nestje af te melden, zijn nesten met de status onbekend hoofdzakelijk zeer late legfels. Deze nestjes zijn veelal gelegd tussen het opgroeiende mais, die op het moment dat ze behoren uit te komen nog moeilijk ter controle zijn terug te vinden.

Grutto: Tijdens het broedseizoen worden elk jaar 3 alarmtellingen gedaan. Deze tel datums worden tijdens het lopende seizoen door de BFVW vastgelegd. Oudervogels, die duidelijk door hun gedrag en/of geluid aangeven dat ze kroost hebben, worden dan geteld. Al hoewel alle alarmerende weidevogels tijdens de alarmtellingen worden geteld, is het met name van groot belang de Grutto's goed in kaart te krijgen. Zoals velen waarschijnlijk weten broedt maar liefst 80% van de totale Grutto populatie in Nederland. Het totaal aantal broedparen dat in Nederland broed wordt momenteel op nog maar 26500 geschat.

Het aantal geregistreerde uitgekomen Grutto nesten was lager dan 2023. Al wel komt de eerste alarmtelling overeen met de 2^e telling van voorgaand jaar. De 3e alarmtelling is beduidend lager dan voorgaand jaar. De verklaring kan zijn dat de alarm teldagen in 2024 nogal laat in het seizoen waren. Het piekmoment van uitkomende Grutto's, waarop de alarmtellingen worden vastgelegd, was later dan gebruikelijk. Dit omdat landelijk het eerste legfel van de Grutto grotendeels was gepredeerd. In ons wachtgebied waren al wel redelijk wat paren bij de eerste leg succesvol, zodat deze jongen tijdens de laatste telling al vlieg-vlug waren en dus minder in beeld. Maar ben daarbij bang dat er toch ook redelijk veel kuikens ten prooi zijn gevallen.

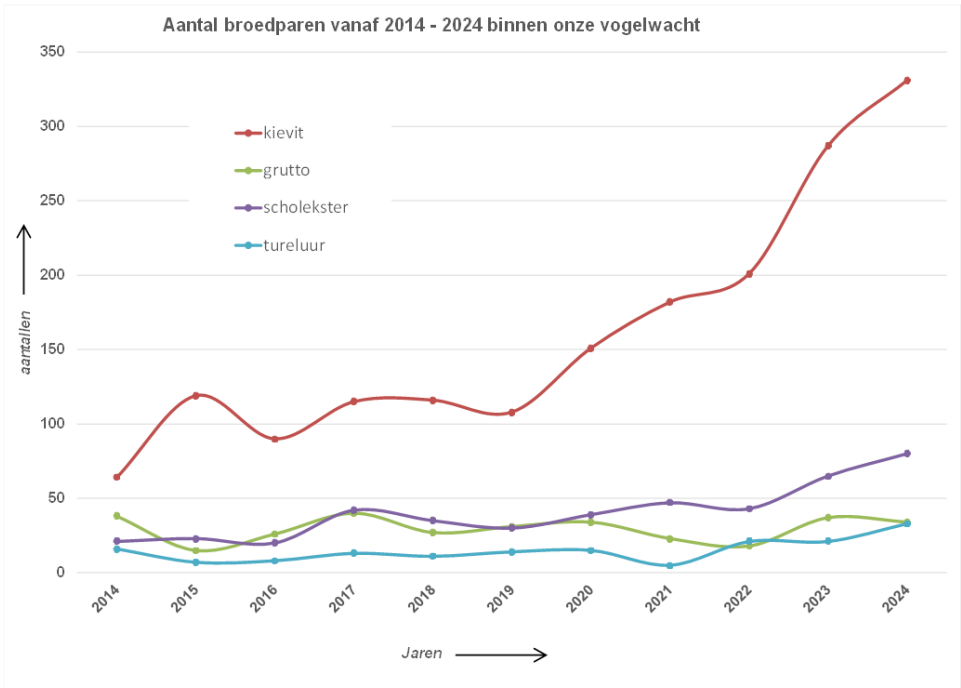
Tureluur: met de Tureluur is het overeenkomstig met het voorgaande jaar gegaan. Alhoewel het vinden van Tureluur nesten vaak een toevalstreffer is zijn ze tijdens de alarmtellingen duidelijk aanwezig. Veelal dirigeren de oudervogels de jongen naar natte plekken, waar dan ook vaak meerdere alarmerende paartjes zijn te tellen.

Verontrustend: Twee grote deelgebieden zijn afgelopen 2 jaar met zeer slechte resultaten doorlopen. Te weten het gebied rond de Tramdijk bij Doniaga en het gebied tussen Sloten, Tjerkgaast en Brandemeer. Op laatst genoemde gebied zijn afgelopen jaar maar 2 Kievit, 1 Tureluur en 1 Scholeksterpaar succesvol geweest. Grutto's hebben het geprobeerd maar gelijk vorig jaar is de predatiedruk van met name de vos de reden geweest te vertrekken.

Rond de tramdijk broeden jaarlijks minimaal 50 kievit paren die het elk jaar weer proberen een nestje groot te brengen. Ook enkele Scholeksters en Grutto's laten zich hier nog verleiden tot het maken van een nestje. De resultaten zijn hier bedroevend. Gevonden nestjes zijn veelal al binnen een week opgevreten. Het is dan ook een toevalstreffer dat maar liefst 20 kievit nestjes zijn uitgekomen, waarvan maar 5 paar tijdens de alarmtelling aangaven jongen te hebben. Meerdere vossen en ook dassen worden hier waargenomen door zowel boeren en nazorgers. Komend seizoen zullen we dit beter in kaart brengen en zo mogelijk proberen hierin actie te ondernemen.

*Pieter Douwe
Nazorgcoördinator*

Totale aantallen van getelde nesten en broedparen vogelwacht van 2014 – 2024

BFVW registratie APP

Naast onze actieve veldmensen kunnen wij ook onze leden en donateurs de gelegenheid geven om gebruik te maken van de BFVW app. Hiermee kan worden ingekeken waar de weidevogelnestjes zich binnen ons wachtgebied bevinden. Mocht je geïnteresseerd zijn laat het ons weten en dan helpen wij u verder met het aanmaken van een (gast)account.

Wilt u ook graag zelf meehelpen om vogels te tellen en te registreren binnen ons wachtgebied dan bent u van harte welkom om als actief lid aan de slag te gaan.

Bijzonderheden

Afgelopen seizoen zijn er 5 broedparen van de Kleine Plevier gespot binnen ons wachtgebied. Nazorgers Siebrand Deen en Meinte Leenstra vonden een nestje op de plasdras van Melchers. Helaas is het nestje verloren gegaan. Ook Vronie Vries-Knoop vond een nestje in het baggerdepot bij Idskenhuisen. Dit is al jaren een vaste broedplaats voor deze soort en hier zijn de eitjes uitgekomen.

In 2020 waren er 2 nesten gevonden in baggerdepot Idskenhuisen (foto's: Vronie de Vries)

Opvallend waren de 3 broedparen op een stuk maisland aan de Stikels. Het stuk land kon lange tijd niet bewerkt worden door de boer omdat het te nat was in het land. Rondom de greppels zijn op natuurlijke wijze plasdrassen ontstaan die de pleviertjes hebben aangetrokken. Nazorger Pieter Douwe Albada kreeg ze in mei in de smiezen en ze kwamen verrassend genoeg ook nog tot broeden in juni. 1 legsel is verloren gegaan maar de andere 2 zijn uitgekomen. De boer heeft het perceel nog heel lang laten liggen en er niets aan gedaan. Hierdoor bleef het perceel nat en daardoor trok het ook veel andere vogels aan. Er was een ideaal biotoop ontstaan voor zowel broedende vogels als opgroeiende kuikens omdat er heel veel voedsel te vinden was en door de ontwikkeling van kruiden en andere ruiptes was er veel dekking aanwezig.

Greppelplasdras (foto: Johannes van Stralen)

Luchtfoto gemaakt met drone (foto: Johannes van Stralen)

Nestje met vier eitjes van de 'lytse bûnte wylster' (foto: Johannes van Stralen)

In onderstaande tabel een overzicht van alle soorten die op dit perceel zijn geteld. Ook in de maanden juli/augustus/september kwamen veel verschillende vogelsoorten een kijkje nemen om te foerageren. Kemphanen, watersnippen, wulpen/regenwulpen en verschillende eenden soorten maakten er gebruik van.

soort	nesten	broedparen	verloren	uitgekomen	alarmerende paren met kuikens
kievit	16		3	13	9
grutto	1		1		
scholekster	3		2	1	1
tureluur		1			7
kleine plevier	3		1	2	
veldleeuwerik		1			
graspieper		1			
gele kwikstaart		2			

Johannes van Stralen

Verslag broedzorg 2024

Naast weidevogels in kaart brengen willen we ook andere soorten broedvogels in ons werkgebied in kaart brengen en beschermen. In Sloten hangen bijvoorbeeld enkele nestkasten die jaarlijks bijgehouden worden door Titte van der Goot. 's Winters worden de nestkasten van de bomen gehaald en opgeslagen zodat ze langer goed blijven. Sinds enkele jaren hebben Margje en Johannes enkele nestkasten laten maken bij de gebroeders Terpstra en opgehangen in het 'Skarrelbos' in Tjerkgaast. Gaandeweg zijn er hier en daar wat extra hokjes gemaakt/gekocht en opgehangen bijvoorbeeld rondom de kerk in Tjerkgaast.

Na een inventarisatie in het gebied zijn er eendenkorven, torenvalkkasten, huiszwaluwtilen en ooievaarspalen in kaart gebracht. Ook hangen er her en der bij boeren in de schuur kerkuilenkasten. Op onderstaande kaart staan alle tot nu toe bekende nestkasten weergegeven.

Doelstelling voor de komende jaren is om te kijken naar waar mogelijkheden liggen voor bepaalde soorten om ze bijvoorbeeld te helpen met het bieden van broedplekken door nestkasten op te hangen.

Soorten waar we de komende jaren wat meer voor willen doen zijn de bergeend, gierzwaluw maar ook de huis- en boerenzwaluw. Ook broedplateaus voor scholeksters hebben onze aandacht.

Lijkt het jou leuk om mee te helpen neem dan contact op met één van onze bestuursleden!

Binnen ons rayon zijn in totaal 43 verschillende soorten broedvogels geteld. Dat is een prachtig resultaat en geeft een aardig beeld van de diversiteit aan soorten binnen ons rayon.

Uiteraard kan dit nog veel beter en willen we één ieder vragen om naast de weidevogels ook zoveel mogelijk andere soorten in te voeren in het bfvw-registratiesysteem. Dit kan heel makkelijk via de APP!

Hieronder een overzicht van alle andere soorten binnen ons rayon over 2024.

<i>Soortnaam</i>	Nesten	Broedparen	Totaal	<i>Soortnaam</i>	Nesten	Broedparen	Totaal
Bergeend		2	2	Kuifeend		2	2
Blauwe Reiger		20	20	Meerkoet	14		14
Boerenzwaluw	1	50	51	Merel		1	1
Bruine Kiekendief		3	3	Nijlgans		1	1
Buizerd	2		2	Pimpelmees	1	2	3
Grote Canadese Gans		1	1	Rietgors		5	5
Ekster	9		9	Ringmus		3	3
Gele Kwikstaart		17	17	Roerdomp		1	1
Gierzwaluw		8	8	Slobeend		1	1
Grasmus		1	1	Sperwer	1		1
Graspieper		11	11	Spotvogel		2	2
Grauwe Vliegenvanger		2	2	Tafeleend	1		1
Heggenmus		1	1	Torenavalk	2		2
Holenduif	1		1	Tuinfluter		1	1
Houtduif	1		1	Veldleeuwerik		10	10
Huiszwaluw		96	96	Wilde eend	18		18
Kleine Karekiet		5	5	Witte Kwikstaart		6	6
Kleine Plevier	5		5	Zeearend	1		1
Kneu	1	1	2	Zomertaling		2	2
Knobbelzwaan	2		2	Zwarte Kraai	26		26
Koolmees		5	5	Zwarte Roodstaart		1	1
Krakeend	1	2	3				

Bovenstaande gegevens komen uit het registratiesysteem van de BFVW

Door Johannes en Margje

Gastles weidevogels

Op 22 april hebben drie bestuursleden van de vogelwacht (Frans Verweij Margje Abma en Johannes van Stralen) op de Chr Basisschool de Klinkert te Sloten een gastles gegeven over weidevogels aan de kinderen van groep 6/7/8.

We zijn om 08.30 gestart met een stukje theorie in de klas waarbij we via het digibord de kinderen foto's van weidevogels hebben laten zien en waaraan je ze kunt herkennen. Ook de nestjes met eieren kwamen voorbij want na de les gingen we natuurlijk op zoek naar echte nesten met eieren! Frans vertelde enthousiast over de weidevogels maar ook de meerkoet en de fuut werden genoemd omdat deze voor veel kinderen herkenbaar zijn in Sloten zelf.

Over eieren gesproken...Johannes had verschillende eieren meegenomen om te laten zien en wat erg nieuwsgierig voor de kinderen was het verschil te laten zien van het kleinste eitje die van het winterkoninkje en het grootste ei die van de struisvogel. Dat maakt wel indruk!

Om 10.00 uur zijn we op de fiets gestapt en zijn we naar een stuk land van Bouma en Legendal gefietst ergens aan de Bolten. De klas werd opgesplitst in drie groepen waarbij Johannes met een aantal kinderen het land in ging van boer Legendal, Margje het land in ging van boer Bouma en ook Frans met een groepje naar een ander stuk van boer Bouma ging om reeds gemarkeerde nesten te laten zien.

De kids bij een nest met 4 eieren van de grutto.

De kids bij een nest met 4 eieren van de Kievit.

Het was droog weer maar wel aan de frisse kant. Er liepen ook kuikens rond van de kievit waardoor we niet te lang in het veld konden verblijven. Nadat iedereen zich weer verzamelde bij de weg zijn we weer terug gefietst naar school toe waarbij de kinderen als afsluiting nog mochten polsstokspringen. Dat hoort er natuurlijk wel bij en de kinderen hadden de grootste lol want het was wachten op de eerste met een nat pak!

De gastles werd afgesloten met een korte demonstratie van Johannes over de weidevogel-drone. Deze techniek wordt steeds meer gebruikt om nesten op te sporen en de kinderen vonden ook dit erg interessant.

Al met al was het een leerzame ochtend voor de kinderen en wij als bestuur waren zeer content met het verloop van deze gastles.

Het was erg leuk om te doen!

Door Frans, Margje en Johannes

Inzet weidevogeldrone

De BFVW is in 2019 begonnen met het inzetten van drones met warmtecamera voor de nazorg. Destijds konden geïnteresseerden zich opgeven voor een opleiding tot drone-piloot middels een theorie + praktijkles. Daarnaast is het noodzakelijk om de certificaten A1 en A3 te halen waarbij je dan officieel bevoegd bent om op verschillende plekken te vliegen met de drone.

Inmiddels zijn er 7 drones in eigendom van de BFVW welke in heel Friesland ingezet worden. Daarnaast zijn er nog eens 10 vogelwachten die inmiddels zelf een drone hebben aangeschaft. Inmiddels zijn er al bijna 100 drone-piloten opgeleid.

Ook onze vogelwacht heeft een drone piloot in haar gelederen, namelijk; Johannes van Stralen. Afgelopen seizoen heeft Johannes enkele keren de drone ingezet in de landerijen rondom Tjerkgaast. En met succes! Meerdere nesten van de grutto zijn opgespoord die moeilijk vindbaar waren.

De drone kan ook ingezet worden om reekalveren in het land op te sporen. Door middel van een speciale warmtebeeldcamera kan de drone op een hoogte van 50m 'hotspots' ontdekken in het hoge gras. Daarmee heb je ook gelijk de gps-coördinaten waardoor je zo naar de exacte plek toeloopt waar het reekalf verscholen ligt.

We hopen de komende jaren steeds meer gebruik te kunnen maken van deze prachtige ontwikkeling en mogelijk spreekt het de jeugd ook aan.

Johannes van Stralen

De persoon achter de foto ...

Ik ben Murk van Dijk, getrouwd met Boukje en heb 3 kinderen: Sietske, Minke en Harmen en woonachtig in Sloten.

Johannes vroeg mij of ik iets wilde vertellen over mijn hobby 'Vogelen'en dan ook het fotograferen van vogels.

Mijn vader was een natuurmens, maar had daar niet veel tijd voor, behalve in de 'aaisykerstiid'. Dan kon alles en ging hij vaak naar Gelderland te eieren zoeken en nam ons dan ook vaak mee. Ook ging ik hier in de buurt wel vaak met mijn broer te eieren zoeken. Eén keer heb ik het 1e kievitsei van Sloten gevonden toen ik een jaar of 14 was. Ik kwam toen thuis met het eitje en zij mijn vader "dit kan wel eens het eerste ei zijn". Dus wij burgemeester Van Zwieten bellen en mocht ik om 7 uur wel langs komen.

Ik had het eitje ondertussen op het tafelkleed gelegd en mijn moeder, die druk bezig was in de keuken, zette per ongeluk een pan er bovenop. Wat een ramp! Zo ben ik later toch nog met wat dopjes en wat eigeel naar de burgemeester gegaan, die vond het wel erg sneu. Ik kreeg geen oorkonde, maar wel een mooi vogelboekje. Vogels vond ik altijd al boeiend en dan natuurlijk het zoeken naar de eieren van vogels uit de buurt.

Jaren later was het eieren zoeken gebeurd, maar de vogels bleven hetzelfde, alleen de nestjes mochten we niet meer zoeken. Ik had altijd wel een zwak voor alle roofvogels (ook roofdieren), dus als ik iets zag stopte ik om te kijken wat het was, bijvoorbeeld een buizerd of bruine kiekendief. Mijn zoon had dat gevoel ook altijd al bij vogels, niet speciaal bij roofvogels, maar ook bij kleine vogeltjes. Zo is de liefde voor vogelen wel een beetje begonnen.

We zijn nu zo'n 10 jaar geleden begonnen. Alleen of samen met mijn zoon, Harmen, gingen we vogelen en als we weer iets hadden gezien bespraken we dat dan. Later kwamen Jelmer Luyckx en Johan Deinum er ook bij. Jelmer en Johan wisten er veel van, maar Johan maakte er ook nog prachtige foto's van. Dat vond ik ook prachtig!

Schoenbekooijevaar

Als je ergens naar toe ging en je zag een vogel die je bijna nooit ziet en dan fotografeert, is dat wel machtig mooi. Dan kun je de vogel thuis nog beter bekijken en daar leer je ook weer van. Ook gebeurt het dat je een foto maakt van een vogelsoort die je nog niet kent en zoek je het thuis weer op. Het lijstje vogels wordt zo steeds langer, die we al hebben gezien. Je moet wel veel geluk hebben bij het fotograferen. Eerst moet je natuurlijk maar iets spotten, moet het licht goed zijn en dan op het juiste moment vastleggen. Hier kan ik dan écht blij van worden, als je iets speciaals ziet en er ook nog een mooie foto van hebt kunnen maken, al blijf ik een amateur!

Het vogelen is wel verslavend, het is nooit teveel of te lang en als je op weg gaat zie je bijna altijd wel iets moois. We hebben ook een vogel app, daar zetten we alle wetenswaardigheden op die we zoal zien of horen. We gaan regelmatig met z'n vieren op pad, meestal een dag of soms zelfs een paar dagen, dat is super leuk! De hele dag fanatiek erop uit en 's avonds lekker bijpraten, wat kaarten en een biertje drinken. Maar 's ochtends weer vroeg op pad, zo leren we ook van elkaar waar je op moet letten bijvoorbeeld op geluid, streepje bij het oog, vlucht etc.

Andescondor

Zeearend

Afgelopen jaar ben ik met Harmen naar Extremadura (Spanje) geweest, een prachtige ervaring om een week lang met je zoon te vogelen! Na het nodige voorwerk o.a. met Johannes, hebben we de mooiste vogels en veel roofvogels mogen spotten. Samen met mijn vrouw gaan we ook al jaren naar het buitenland, waar we dan ook naar speciale vogels of dieren zoeken, dat vinden we beide prachtig! Tevens ben ik sinds enkele jaren weer actief lid van de Vogelwacht, tot zover is het nog wel wat teleurstellend geweest, veel predatie. Hopelijk kunnen we hier weer wat van leren, wat ons verder helpt voor een vogelrijk Fryslân.

Murk van Dijk

Vogel uitgelicht

De Kleine plevier is een pioniersoort. Hij vestigt zich rap op plekken die tijdelijk geschikt zijn om te broeden, zoals afgravingen, bouwplaatsen, opspuitingen, grindgaten. Wordt nog weleens een verward met bontbekplevier, maar deze heeft een oranje snavelbasis, oranje poten en géén gele oogring. Bovendien is de bontbekplevier veel meer aan de kust te vinden dan de kleine plevier, die in zoetwatermilieus voorkomt.

Herkenning

Slanke, kleine plevierensoort. Opvallend zwart-wit getekend op kop en borst. Nagenoeg geheel zwarte snavel. Lichtroze poten. Duidelijk gele oogring. In vlucht geen vleugelstrepen. Roept aflopend "*tié-joe...*".

Nest en voortplanting

Territoriaal, maar paren kunnen dicht bij elkaar broeden. Mannetje heeft vlinderachtige baltsvlucht. Nest een kuiltje in de grond, spaarzaam bekleed met wat steentjes. Eileg begin april tot begin juli, soms tot in augustus. Eén tot twee, soms drie broedsels per jaar (dan eerste en tweede broedsel ineengeschoven), legsel meestal 3-4 eieren, broedduur 22-28 dagen, jongen (nestvlieders) met 24-29 dagen vliegvlug; worden door beide ouders verzorgd.

Leefgebied

Vogel van binnenland. Pioniersoort van kale of zeer schaars begroeide grond, vaak met wat (zoet) water, maar niet noodzakelijk. Oevers van meren en plasjes, rivieren en grindgaten, recreatiegebieden, opspuiterreinen, kale duinvalleien, geplagde heide, vloeivelden, bouwplaatsen, grote parkeerterreinen, braakliggende terreinen, zelfs grinddaken. Kan als broedvogel snel verschijnen en verdwijnen. Niet in getijdengebieden of op het strand

Kleine plevier
Lytse Bûnte Wilster
14-15 cm, spanwijdte 42-48cm

Voedsel

Vooral insecten, waaronder kevers, vliegen, mieren, haften, libellenlarven, sprinkhanen. Ook spinnen, garnalen en andere ongewervelden; kikkervisjes. Oogjager; zoekt op typische plevierenwijze naar voedsel: lopen-stoppen-pikken etc. Foerageert meestal op de grond, soms in ondiep water.

Vogeltrek

Lange-afstandstrekker naar Afrika, vooral ten zuiden van de Sahara, maar ook Noord-Afrika. Breedfronttrek, trekt vooral 's nachts. Nooit in grote groepen. Trekt vermoedelijk in korte etappes, niet afhankelijk van grote getijdengebieden. Trekt weg in augustus-september, voorjaarstrek in maart en april.

Verspreiding & aantal

Als broedvogel in Nederland toegenomen in aantal in de laatste decennia, met minder dan 5% per jaar.

Aantallen in Nederland

Aantal broedparen	1500-2000 (in 2018-2020)
Geschat maximum aantal overwinteraars	aantal onbekend
Doortrekkers	Broedvogel - wegtrekkend

Bron: Sovon Vogelonderzoek Nederland

Overzicht rayonindeling

De eksterspjocht, bonte specht

Begjin dit jier wie der in eksterspjocht,
 dy't mei syn sierlik weagjende fljocht,
 ynienen út de hoeke fan syn each
 in kreas frommeske fleanen seach,
 mar sels net útseach wêr't er fleach.

Se kaam út syn leafste dream
 en wylst er de bosk troch sûze,
 rekke er in pypskoft yn 'e dûze
 en feegde mei syn harsens tsjin in beam.

Wêr wat by syn sûpe en stút,
 murk er eat wêr't er fan griisde,
 en wol dat de snaffel yn syn snút
 heaks nei de rjochterkant ta wiisde.

Hy is no in spjocht dy't net rjocht,
 mar altyd mei in bochtsje fljocht.

Hy besocht wol ris in hoal te hakken
 yn in dikke deade tûke
 en krige de slach wol te pakken
 mar it gat kaam lofts om 'e hoeke.

Noch faak hat er oan har tocht,
 want de leafde, dy makket dy blyn.
 Mar ja, ea fleach er út de bocht
 en tsjintwurdich fljocht er der yn.

Cor van Dijk